

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Tomášem Blažkem ve věci

žalobkyně: **Y. Z.**
zastoupená advokátkou JUDr. Marií Ludvovou
sídlem Dr. Šmerala 1181/6, 702 00 Ostrava

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 2. 2018, č. j. OAM-126/ZA-ZA11-P15-2016,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 2. 2018, č. j. OAM-126/ZA-ZA11-P15-2016, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 25 346 Kč, a to do 10 dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupkyně žalobkyně.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně přicestovala do České republiky a zde podala žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žalobkyně se hlásí ke křesťanské církvi a jako důvod své žádosti uvedla pronásledování křesťanů v Číně. V záhlaví specifikovaným rozhodnutím žalovaný rozhodl, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona

č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), se žalobkyni neuděluje. Žalobkyně napadla uvedené rozhodnutí žalobou podle § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě

2. Žalobkyně předně poukázala na skutečnost, že došlo k překročení maximální délky (správního) řízení. V tom spatřuje porušení práva na spravedlivý proces a práva, aby její věc byla projednána bez zbytečných průtahů. Překročení lhůty k vydání rozhodnutí zároveň znamená pro žalobkyni nebezpečí při návratu do vlasti po tak dlouhé době pobytu mimo turistické vízum. Žalobkyni také nebylo doručeno rozhodnutí žalovaného v jejím mateřském jazyce, v rozporu s § 22 zákona o azylu. Při předání rozhodnutí byly žalobkyni tlumočeny vybrané části rozhodnutí, nikoli celé rozhodnutí, čímž bylo porušeno její právo na spravedlivý proces a „účinnou možnost obrany“.
3. Žalovaný dále porušil povinnost provést důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci. K některým důkazům předloženým žalobkyní, zejména článkům a odkazům na webové stránky v čínském a anglickém jazyce, žalovaný nepřihlédl. Neprovedl ani překlad těchto dokumentů, poněvadž je považoval za nadbytečné, byť nenašel dostatek důkazů o splnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany. Neprovedení potřebných důkazů žalobkyně spatřuje také v tom, že žalovaný nezařadil mezi podklady pro rozhodnutí zprávy o ochraně lidských práv za roky 2016 a 2017. Zástupkyně žalobkyně zaslala žalovanému odkaz na tyto zprávy dne 17. 2. 2018. Přestože rozhodnutí žalovaného bylo v té době již připraveno, účastníci jsou oprávněni navrhnout důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení. Žalovaný byl navíc sám povinen obstarat si aktualizované zprávy o ochraně lidských práv. Nejnovější zprávou k situaci věřících v Číně byla informace o vydání nových předpisů o náboženských záležitostech, které vstoupily v platnost k 1. 2. 2018. Žalovaný byl povinen zajistit si znění těchto předpisů a zahrnout je do podkladů rozhodnutí. Z kusých informací, které se o těchto předpisech objevily v českém tisku, je zřejmé, že dohled čínských státních orgánů nad věřícími se zpřísnil.
4. V podkladech pro rozhodnutí pak zcela chybí informace o církvi, k níž se žalobkyně hlásí. Nebylo ani zjištěno, zda tato církev není v Číně zařazena na seznam nebezpečných sekt, proti nimž jsou uplatňovány zvýšené represe. Žalovaný nevyužil jako podklad ani zprávu Ministerstva zahraničních věcí ČR (dále jen „MZV ČR“) ze dne 17. 6. 2015, č. j. 98863/2015-LPTP, o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu při návratu do Číny, a to pro její údajnou zastaralost. Přitom tato zpráva bezprostředně předchází podání žádosti o azyl žalobkyní a žalovaný ve svém rozhodnutí využívá jiné zprávy, které jsou stejně staré nebo i starší. Žalovaný si neobstaral ani jiný relevantní materiál tohoto typu, nevyžádal si například aktualizované sdělení MZV ČR k dané otázce. Předmětná zpráva MZV ČR přitom hovoří o zatýkání a mizení osob navrátilých se po neúspěšné žádosti o mezinárodní ochranu na území Číny. Dle žalobkyně tedy žalovaný pominul daný důkaz účelově, aby nebyl nucen udělit žalobkyni azyl či doplňkovou ochranu. Ve světle této zprávy se jeví jako absurdní tvrzení žalovaného, že žalobkyně se nemá při návratu do Číny čeho obávat.
5. O obavě z návratu a o nebezpečí zmizení osob na území Číny svědčí také příběh nositele Nobelovy ceny Liu Xiaobo a jeho manželky Liu Xia, která po smrti manžela skutečně zmizela, byť se, na rozdíl od žalobkyně, jednalo o veřejně známou osobnost. Konkrétní

informace týkající se nynějších žadatelů, kteří se vrátili do Číny před skončením azylového řízení, nebyly zjištěny. Podle vyjádření advokáta Mgr. Petra Holuba se mu přitom měli po návratu do Číny ozvat dva jeho klienti, kteří se rozhodli vzít svou žádost o azyl zpět. Od těchto klientů nedostal žádnou zprávu. Také proto se jeví nanejvýš potřebným, aby si žalovaný vyžádal novou zprávu MZV ČR o situaci neúspěšných čínských žadatelů o azyl.

6. Naopak v některých případech žalovaný dle žalobkyně vycházel z tvrzení, která neměla oporu v provedených důkazech. Žádnými důkazy není podloženo například tvrzení, že čínští žadatelé přišli o azyl do České republiky organizovaně. V rozporu s uvedeným tvrzením je skutečnost, že žadatelé přišli do ČR v době od července 2015 do srpna 2016, tedy v období více než jednoho roku. Žalovaný nezjistil ani žádné organizátory. Nepodložené je také tvrzení o ekonomických motivech emigrace žalobkyně, která v ČR pracuje za minimální mzdu, aby nebyla závislá na dávkách od státu. V Číně jako ekonomicky vyspělé zemi má možnost dosahovat srovnatelných výdělků.
7. Žalobkyně dále namítla, že v jejím případě jsou naplněny podmínky pro udělení azylu, a to jak azylu dle § 12 písm. a) zákona o azylu (žalobkyně byla pronásledována za uplatňování svobody projevu, práva vyhledávat a šířit informace i za uplatňování práva svobodně se shromažďovat a sdružovat), tak azylu dle § 12 písm. b) téhož zákona (žalobkyně má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství).
8. Žalobkyně shrnula svůj azylový příběh, tak jak jej uvedla v rámci pohovorů, které s ní vedl žalovaný. Z důvodu pohnutých osudů její rodiny v roce 2010 uvěřila v Boha a začala navštěvovat domácí sbory církve. Při šíření víry hlásala evangelium svým příbuzným, přátelům a dalším lidem, kteří se jí zdáli otevření pro věci víry. Ve sboru měla na starosti sborovou pokladnu. V prosinci 2012 začal hon na křesťany, poněvadž je čínská vláda obvinila z šíření fámy o konci světa podle mayského kalendáře. V ulicích měst a vesnic byly vylepovány protikřesťanské plakáty, byly vypisovány odměny pro ty, kteří udají křesťany. Koncem prosince 2012 byla zatčena její babička, když šla na shromáždění. Žalobkyni v té době volal někdo neznámý, kdo se od ní snažil získat informace. Členové místní samosprávy začali rodině vyhrožovat, že děti nebudou moci studovat a nedostanou práci. Babička byla po dvou týdnech a po zaplacení pokuty 15 tisíc juanů propuštěna, jiní bratři a sestry byli také pokutováni, někteří byli odsouzeni na 3-5 let. Jinou sestru na policii mučili elektrickým proudem a trhali jí vlasy. V lednu 2013 byla sama doma, když jejich dům prohledávala policie. Podařilo se jí ukrýt do podkroví. Policie si odnesla nějaké věci a částku 10 tisíc juanů. Následně se dověděla od jedné sestry, že jednoho bratra zbili a ten jim dal jmenný seznam věřících. V říjnu 2015 byl jejich sbor obklíčen policií. Žalobkyni se podařilo uprchnout se sborovou pokladnou. Od té doby měnila místo pobytu a když zjistila, že pro ni není nikde bezpečno, po dohodě s rodiči požádala o vízum a s jednou sestrou ve víře odcestovala. Zároveň namítla, že porozumění její výpovědi bylo ztíženo také mnohdy nepřesným tlumočením z čínského jazyka.
9. Hodnocení jejího azylového příběhu ze strany žalovaného pak dle žalobkyně opomíjí skutečnost, že hovořila o zatčení své babičky a členů jejich sboru, tedy o lidech z jejího nejbližšího okolí. Není tedy na místě tvrdit, že žalobkyně pouze využila „*znalostí o problematice pronásledování příslušníků některých náboženských menšin v Číně, aby svými tvrzeními následně vygradovala svůj azylový příběh a vytvořila údajné obavy z návratu do vlasti, přestože ona sama ve skutečnosti ve své vlasti zadržena nikdy nebyla*“, jak žalovaný uvedl na str. 31 napadeného rozhodnutí. Žalobkyně prokázala svými znalostmi věrouky,

že je členkou církve, ke které se hlásí. Žalovaný tuto skutečnost nezpochybnil. Policie u žalobkyně provedla domovní prohlídku, obklíčila sborový dům, ve kterém se scházela se svými souvěrci, žalobkyně následně musela utíkat a skrývat se před policií, neboť přechovávala sborovou pokladnu. Příběhy lidí z jejího nejbližšího okolí nejsou nijak „vygradované“, což dokazuje výpověď jiného žadatele, kterému byl azyl udělen. Tento žadatel také pochází z provincie, také zakusil zatčení, výslechy, opakované a hrubé bití a mučení stejně jako členové sboru, o nichž hovořila žalobkyně. Žalovaný v tomto případě konstatoval, že je u žadatele naplněn důvod k udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Proto i u žalobkyně je dána důvodná obava z pronásledování. Pro získání mezinárodní ochrany ve formě azylu podle § 12 písm. b) uvedeného zákona totiž stačí prokázat odůvodněný strach z pronásledování, není nezbytně třeba, aby přímo žalobkyně byla v Číně vystavena mučení, ponižujícímu zacházení nebo věznění.

10. Ve shromážděných materiálech o situaci v Číně je jednoznačně uvedeno, že členové domácích nepovolených církví jsou pro svou víru pronásledováni, soustavně rušeni raziemi v místech setkání, zadržováni, ponižujícím způsobem vyslýcháni, následně v mnoha případech trestně stíháni a trestáni odnětím svobody, dále jsou mučeni a v některých případech beze stopy mizí. Dále je členům těchto církví zabavován náboženský materiál, knihy i peníze, a to bez opory v zákoně. Podle žalobkyně tak je nutné odmítnout závěry žalovaného, podle nichž její obavy nejsou racionální. Žalobkyně v této souvislosti poukázala na body 45 a 72 Příručky k postupům pro určování právního postavení uprchlíků a vybraná doporučení UNHCR z oblasti mezinárodní ochrany (dále jen „příručka UNHCR“) a namítla, že poskytla relevantní důvody, proč se obává dalšího pobytu na území Číny.
11. Z dostupných informací o zemi původu dle žalobkyně zároveň vyplývá, že k pronásledování křesťanů dochází na celém území Číny a že vnitřní přesídlení obecně není snadné, nadto je stěhování samo o sobě podezřelé a vzbuzuje zvýšený zájem úřadů. Vnitřní přesídlení by tak z hlediska ochrany před pronásledováním nebylo efektivním řešením situace žalobkyně a ochrana v žádné další části Číny nesplňuje minimální standard ochrany lidských práv. Skutečnost, že vnitřní přesídlení v rámci Číny není možné, je žalovanému známa i z úřední činnosti, neboť v jiných řízeních žalovaný ve skutkově obdobných věcech udělil azyl čínským křesťanům. Tito žadatelé žádali o azyl z totožných důvodů a ve shodném časovém období jako žalobkyně. Jelikož je nemožnost vnitřního přesídlení podmínkou pro udělení azylu, je zřejmé, že žalovaný vzal v daných řízeních tuto nemožnost za prokázanou. Žalobkyně proto navrhla, aby soud od žalovaného vyžádal v žalobě blíže specifikovaná právní rozhodnutí a provedl jimi důkaz.
12. Ve vztahu k humanitárnímu azylu žalobkyně konstatovala, že tato forma mezinárodní ochrany neslouží primárně k poskytnutí ochrany osobě splňující podmínky pro přiznání azylu (tj. žalobkyni). Podotkla nicméně, že není zřejmé, proč se žalovanému jeví humánní vystavit žalobkyni důvodnému riziku zatčení, mučení nebo i „zmizení“ ihned po přiletu na území Číny.
13. V případě neudělení azylu bylo podle žalobkyně na místě, aby jí byla udělena alespoň doplňková ochrana. Zopakovala, že žalovaný nepřeložil důkazní materiály poskytnuté žalobkyní a využil pouze omezeného množství důkazních materiálů. Při absenci relevantních důkazů vyslovil nesprávný závěr o neodůvodněnosti obav žalobkyně, vůbec neprovedl tzv. test reálného rizika a jen odkázal na blíže neurčenou judikaturu

Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“). Rozhodnutí je tak v tomto bodě nepřezkoumatelné.

14. Konkrétně žalobkyně poukázala na skutečnost, že svou obavu z návratu do Číny zdůvodňovala mj. medializací pobytu čínských křesťanů na území ČR a rovněž informacemi v čínských médiích. Žalovaný k tomu uvedl, že v situaci, kdy on sám Číně žádné informace neposkytl, se žalobkyně nemusí ničeho obávat. Žalobkyně uvedené tvrzení žalovaného zpochybnila, namítla, že statistickou informaci o počtu čínských žadatelů o azyl mohl mít pouze žalovaný. Zároveň odkázala na článek *Sixty Chinese Christians Apply for Political Asylum in Czech Republic*, publikovaný na internetu zpravodajským webem HuffPost, a na článek *Tortured Chinese Christian testifies he asked God to make him a martyr*, publikovaný dne 23. 8. 2016 na webu www.christiandaily.com.
15. Podle žalobkyně je nesmyslné domnívat se, že by se při případném návratu do Číny tamější orgány nezaměřily na rozpor mezi krátkodobým turistickým vízem, které bylo žalobkyni uděleno, a skutečností, že v ČR pobývala více než 2 roky. Ve většině států světa je vyloučeno dlouhodobě pobývat bez jakéhokoli statusu. Žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany by tak i bez sdělení ČR byla zřejmá. Žalobkyně má tedy důvodné obavy, že v případě jejího návratu do Číny jí hrozí nebezpečí vážné újmy ve formě mučení a nelidského či ponižujícího zacházení či trestání. Je zde také dána hrozba usmrcení žalobkyně, byť zřejmě ne ve formě uložení trestu smrti (což však také nelze vyloučit, např. v podobě nařčení ze špionáže, zrady atd.), nýbrž faktického usmrcení bez předchozího formálního procesu.
16. Žalobkyně konečně také polemizovala s úvahami žalovaného týkajícími se jejího vycestování z Číny. Poukázala na skutečnost, že cestovní pas jí byl vydán, tedy v době, kdy ještě nebyla hledána policií. V této souvislosti odkázala na informace k čínskému policejnímu systému uvedené na stránkách www.refworld.org. O nepravdivosti údajů, které sdělila při žádosti o udělení turistického víza, sama žalovaného informovala. Žalobkyně vždy při odkrývání nesrovnalostí v dokumentaci spolupracovala s žalovaným. V žádosti o vízum byla nucena uvést nepravdivé údaje, neboť jinak by nemohla vycestovat z Číny a mohla by být zadržena a stíhána čínskými orgány. Žalobkyně neměla jinou možnost, jak ochránit svou svobodu, zdraví a možná i život.
17. Podle žalobkyně pronásledování křesťanů v Číně nemusí být nutně centralizováno, o mučení křesťanů se nepíší úřední protokoly. Méně závažné prohřešky proti lidským právům zřejmě nebudou podléhat centrální evidenci. Celníci na letišti patrně neměli přístup do evidence, kde je žalobkyně vedena jako nežádoucí či problémová osoba s ohledem na její náboženství. Z toho však nelze dovozovat neexistenci odůvodněného strachu žalobkyně z pronásledování, či „naprostý nezájem“ čínských úřadů o žalobkyni. Navíc důkazní břemeno ohledně organizace čínských policejních složek leželo na žalovaném. Žalobkyně poukázala také na případy, kdy se z Číny podařilo vycestovat dokonce i osobám, které byly po mnoho let vězněny za své vyznání. Například Sun Yi, člen hnutí Falun Gong, byl mnoho let pronásledován, vězněn a mučen, přesto se mu podařilo opustit Čínu. Nezájem čínských úřadů o osobu žalobkyně nelze dovozovat ani z absence žádosti o její extradici. Žalobkyně nikdy netvrdila, že by za svou víru byla oficiálně stíhána. Žalobkyně i ve vztahu k této otázce poukázala na nejednotu v přístupu žalovaného k různým čínským žadatelům o udělení mezinárodní ochrany. Také žadatelé, kteří uspěli a obdrželi azyl, totiž uváděli ve svých žádostech o vízum nepravdivé údaje.

18. Žalobkyně přiložila k žalobě jako důkaz dokument v anglické a v čínské verzi (v anglické verzi nadepsaný *Raoliang Town's Leading Group for Prevention and Handling of Cult Issues*). Uvedla, že se jedná o pokyny stranického výboru města Raoliang ze dne 29. 11. 2016 pro zvláštní skupinu k vyšetřování aktivit členů Falun Gong, Církve Všemohoucího Boha a dalších kultů. K povinnostem skupiny patří hlídání internetových aktivit, včetně hledání osob, které jsou v místě hlášeny k trvalému pobytu, ale zdržují se v zahraničí. Pokyny byly vydány za účelem provedení pokynů generálního tajemníka Xi Jinpinga, a tak lze předpokládat, že obdobné směrnice vydala i další čínská města. Tento dokument dle žalobkyně vyvrací tvrzení žalovaného, že čínská vláda nemá zájem o vrácené žadatele o azyl a tito nejsou po návratu v ohrožení.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného a dalších podání žalobkyně

19. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl následující. K námitce neudělení azylu ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu konstatoval, že žalobkyně v řízení neuváděla, že by byla ve své vlasti nějakým způsobem politicky aktivní. Žalobkyně dle svého tvrzení vyznávala víru v rámci neveřejných domácích církevních sezení o 3 až 5 lidech. Dle žalovaného tak nezastávala žádné politické názory a už vůbec je veřejně nehlásala. Pokud jde o tvrzené pronásledování z důvodů náboženského vyznání žalobkyně, žalovaný neshledal, že by ústrky popsané žalobkyní dosahovaly intenzity pronásledování. Konkrétní jednání čínských orgánů, které mělo směřovat vůči osobě žalobkyně, nelze považovat za potíže takového charakteru, intenzity a opakovanosti, aby se jednalo o jednání schopné vyvolat opodstatněnou obavu z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. V podrobnostech žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž tyto závěry „*velmi podrobně vysvětlil*“.
20. Žalovaný na podporu svých závěrů vyslovených na str. 31 napadeného rozhodnutí, s nimiž žalobkyně polemizuje, odkázal na rozhodnutí ESLP ze dne 26. 9. 2017, ve věci Y. L. proti Švýcarsku, stížnost č. 53110/16 (*pozn. soudu – žalovaný nesprávně uvedl, že jde o rozsudek ze dne 19. 10. 2017*). Konstatoval, že v dané věci byla stížnost podána stěžovatelkou čínské státní příslušnosti hlásící se ke křesťanské Církvi Všemohoucího Boha, a citoval závěry švýcarských orgánů o uplatňování výjezdních kontrol čínskou vládou: „*Většina občanů byla schopna získat pas, nicméně osoby, které vláda považovala za potenciálně rizikové, včetně náboženských vůdců, politických disidentů, stěžovatelů a etnických menšin, se zmiňovaly o tom, že jim bylo vydání pasů pravidelně odpíráno či že jim bylo i jinak bráněno v cestování do zahraničí (...)*“.
21. K námitce, podle níž v podkladech pro rozhodnutí zcela chybí informace o církvi, žalovaný odkázal na rozsudek švýcarského Spolkového správního soudu ze dne 30. 9. 2016, který se také zabývá situací křesťanů v Číně. Azylový příběh stěžovatelky je velmi podobný azylovému příběhu žalobkyně (je např. příslušnicí stejné církve jako žalobkyně). Na str. 8 uvedeného rozsudku Spolkový správní soud konstatoval: „*Pokud se jedná o společenství věřících, jsou zdroje velmi skrovné (...)* Do jaké míry se mohou přívrženci tohoto církevního společenství v Číně obávat pronásledování, je proto nejasné“. Navzdory tomu švýcarský soud dospěl k závěru, že stěžovatelka nesplňuje kritéria pro přiznání statusu uprchlíka. Žalovaný má dále k dispozici rozsudek švýcarského Spolkového správního soudu ze dne 30. 6. 2016, který se týká jiné čínské stěžovatelky, jež je opět příslušnicí stejné církve jako žalobkyně (rozsudek je však ve francouzském jazyce).

V daném rozsudku švýcarský soud konstatoval, že náboženské společenství není samo o sobě zakázáno a jeho členové nejsou vystaveni zvláštnímu nebezpečí pronásledování.

22. Žalovaný tedy setrval na svém názoru, podle nějž žalobkyně pouze využila svých znalostí o pronásledování příslušníků některých náboženských menšin v Číně, aby svými tvrzeními následně vygradovala svůj azylový příběh a vytvořila dojem o existenci obav z návratu do vlasti. Pokud by byla žalobkyně ve své vlasti pronásledována, jak uváděla v průběhu správního řízení, jistě by byla policií sledována jako nežádoucí či problémová osoba z náboženských důvodů a sotva by mohla ze země vycestovat legální cestou bez jakýchkoli problémů, s vlastním pravým pasem obsahujícím biometrické údaje. Státní orgány v Číně měly dostatek času i prostředků k zadržení žalobkyně, pokud by o ni skutečně měly zájem.
23. K námitce žalobkyně, podle níž jí hrozí vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu z důvodu medializace případu, žalovaný uvedl, že tím, kdo aktivně medializoval své azylové příběhy, jsou právě čínští žadatelé o udělení mezinárodní ochrany. V této souvislosti odkázal na vystoupení jednoho z žadatelů ve vysílání internetové televize DVTV. Tato skutečnost dle žalovaného svědčí o tom, že dotyční nemají skutečné obavy ze zveřejnění jejich případů. Navíc z Číny cestuje do České republiky na 200 tisíc turistů ročně, mezi nimiž není možné identifikovat právě žalobkyni. Podle žalovanému dostupných informací neexistují ani žádné důkazy o systematickém týrání a zadržování neúspěšných žadatelů o azyl, kteří se vracejí do Číny.
24. K námitce překročení maximální stanovené délky správního řízení žalovaný uvedl, že byl nucen vypořádat se se značným kvantem materiálů dokládanych v průběhu řízení žalobkyní a její zástupkyní. Nedodržení lhůty nadto nezakládá automaticky nárok na azyl nebo na doplňkovou ochranu.
25. Žalobkyně podala dne 26. 6. 2018 repliku k vyjádření žalovaného. Zdůraznila, že žalovaný namísto individualizovaného rozhodnutí předložil text odůvodnění totožný pro několik desítek žadatelů o mezinárodní ochranu z Číny. Tento text je z velké části shodný u osob, jimž nakonec mezinárodní ochranu udělil, i u osob, jejichž žádostem nevyhověl. K právu na azyl ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu žalobkyně dodala, že své právo na svobodu projevu a právo sdružovací sice uplatňovala zejména na utajovaných setkáních její církve, za podstatné ale považuje, že i takto uplatňovaná práva byla postihována ze strany státních orgánů. Žalobkyně dále, za pomoci odkazů na doktrínu a judikaturu, polemizovala s výkladem pojmu pronásledování ze strany žalovaného. Připomněla, že v jejím případě policie zatkla její babičku, když šla na shromáždění, u ní samotné provedla domovní prohlídku, obklíčila sborový dům, žalobkyně musela následně utíkat a skrývat se před policií z důvodu ukrývání sborové pokladny. Policie zatýkala také členy sboru, který žalobkyně navštěvovala. Kromě toho jí představitelé obce vyhrožovali ztrátou zaměstnání a nemožností studovat. Co do intenzity zásahů tak jde v případě žalobkyně o skutečné pronásledování, nikoliv jen o pouhou diskriminaci. Navíc pro udělení azylu by měla stačit existence oprávněné obavy z pronásledování, není třeba prokazovat skutečné pronásledování.
26. K rozhodnutí ESLP ve věci Y. L. proti Švýcarsku žalobkyně poukázala na skutečnost, že v daném případě vnitrostátní orgány shledaly celkovou nevěrohodnost žadatelky, zejména nevěrohodnost jejího tvrzení o příslušnosti k deklarované církvi. Žalovaný naopak členství žalobkyně v církvi žádným způsobem nerozporoval. Nepřípadný je také

odkaz žalovaného na pasáž daného rozhodnutí týkající se omezení vycestování ze země pro osoby nacházející se v databázi celostátně hledaných osob. Žalobkyně nikdy netvrdila, že by se v okamžiku vycestování měla nacházet v takové databázi. Navíc žalovaný udělil mezinárodní ochranu 8 žadatelům, kteří vycestovali z Číny stejným způsobem. Žalobkyně v této souvislosti odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2018, č. j. 10 Azs 254/2017 – 40). Žalobkyně také podotkla, že pronásledování křesťanů v Číně nemusí být nutně centralizováno, a odkázala na čestné prohlášení (*affidavit*) prof. Massima Introvigneho ze dne 22. 1. 2018 (dále jen „prohlášení prof. Introvigneho z 22. 1. 2018“), jejíž anglickou verzi přiložila k replice. K replice dále přiložila zprávu z webu Amnesty International ze dne 7. 3. 2018 nadepsanou: „Zamítnutý azyl čínských křesťanů v ČR: po návratu do Číny jim hrozí zatčení i mučení“ (dále jen „zpráva Amnesty International ze 7. 3. 2018“), písemnost označenou jako „*vlastní stanovisko žalobkyně*“ obsahující odkazy na další internetové články v anglickém a čínském jazyce, vyjádření sboru Církve bratrské v Hradci Králové ze dne 24. 6. 2018, dopis Mons. Václava Malého ze dne 5. 6. 2018, a opětovný návrh na to, aby soud vyžádal od žalovaného označená správní rozhodnutí.

27. Dne 12. 11. 2018 žalobkyně zaslala soudu zprávu veřejné ochránčyně práv o šetření ve věci neudělení mezinárodní ochrany ze dne 31. 10. 2018, včetně přílohy: informace o čínských křesťanech vyplývající ze zdrojů informací, ze kterých při posuzování vycházel OAMP (dále jen „zpráva veřejné ochránčyně práv“). Konstatovala, že veřejná ochránčyně práv poukázala na vady rozhodnutí u čínských žadatelů, kterým nebyl udělen azyl. Některé z těchto vad namítala i žalobkyně v posuzované žalobě, na některé výslovně nepoukázala, poněvadž neměla k dispozici všechna rozhodnutí.
28. Dne 14. 3. 2019 žalobkyně předložila soudu další důkazy, celkem 5 internetových článků v anglickém jazyce z webů Human Rights Without Frontiers (<https://hrwf.eu>) a Bitter Winter (<https://bitterwinter.org>). Uvedené články dle žalobkyně svědčí o tom, že žadatelé o azyl, kteří se vrátili do Číny, byli následně mučeni a vězněni.
29. Krajský soud zaslal žalovanému žádost o předložení označených správních rozhodnutí. Žalovaný na uvedenou žádost reagoval sdělením, že bez souhlasu osob, jichž se týkají, není možné daná rozhodnutí poskytnout.
30. Dne 3. 5. 2019 žalobkyně zaslala soudu anglickou verzi čestného prohlášení prof. Massima Introvigneho ze dne 28. 2. 2019 (dále jen „prohlášení prof. Introvigneho z 28. 2. 2019“). Podle tohoto prohlášení žadatelce hlásící se k Církvi Všemohoucího Boha byla švýcarskými orgány zamítnuta žádost o azyl a následně byla po návratu do Číny odsouzena do vězení na dobu 3 let, a to s odkazem na § 300 čínského trestního zákoníku. Ke zprávě přiložila rozsudky švýcarského soudu (v německém jazyce) a čínského soudu (v anglickém jazyce). Kromě toho žalobkyně zaslala stejnopisy dvou rozhodnutí, kterými žalovaný udělil čínským žadatelům azyl.
31. Dne 24. 5. 2019 žalobkyně předložila překlad 5 článků zaslaných dne 14. 3. 2019 a překlad prohlášení prof. Introvigneho z 28. 2. 2019. Dále zaslala soudu dokument v anglickém jazyce o 19 případech zatčení, uvěznění nebo zmizení navracených žadatelů o azyl.

IV. Soudní jednání

32. K projednání věci soud nařídil jednání na 29. 5. 2019. Žalobkyně před jednáním písemně požádala, aby z něj byla vyloučena veřejnost z důvodu ochrany bezpečnosti žalobkyně a její rodiny nacházející se v Čínské lidové republice. Uvedla přitom, že má legitimní zájem na tom, aby její osobní údaje nebyly žádným způsobem zpřístupněny třetím osobám, zejména čínským zastupitelským úřadům v České republice nebo médiím. Na jednání se dostavilo několik osob (patrně rovněž čínské národnosti), které se jej hodlaly zúčastnit jako veřejnost, všechny tyto osoby však zjevně doprovázely žalobkyni. K dotazu soudu, zda za těchto okolností trvá na výše uvedené žádosti, žalobkyně sdělila, že netrvá, soud tedy jednal bez vyloučení veřejnosti.
33. Zástupkyně žalobkyně na úvod jednání podrobně shrnula obsah žaloby a dalších podání učiněných v průběhu soudního řízení (viz podání založené na č. l. 271 a násl. soudního spisu). K dotazu soudu uvedla, že církve, k níž se hlásí žalobkyně, s Církví Všemohoucího Boha má společného pouze to, že v obou případech jde o domácí církve, jejichž členové se scházejí v menších skupinách. Zároveň jde o církve, které nejsou čínským státem povolené. Pověřený pracovník žalovaného odkázal na napadené rozhodnutí a na své vyjádření k žalobě. Poukázal na skutečnost, že rozhodnutí je obsáhle odůvodněno, dle jeho názoru pak odpovídá na všechny námitky uplatněné žalobkyní. Zdůraznil, že žalovaný rozhodoval o žádosti o udělení mezinárodní ochrany v intencích azylového příběhu žalobkyně. K důkazům navrženým žalobkyní v průběhu soudního řízení uvedl, že soud při přezkumu správního rozhodnutí zásadně vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s.
34. Krajský soud následně konstatoval podstatný obsah následujících listin:
- rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 2. 2018, kterým byl žadateli (státnímu příslušníku Čínské lidové republiky, hlásícímu ke křesťanské církvi) udělen azyl podle § 12 písm. b) zákona o azylu – rozhodnutí je založeno na č. l. 166 a násl. soudního spisu;
 - rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 2. 2018, kterým byl žadatelce (státní příslušnici Čínské lidové republiky, hlásící se k) udělen azyl podle § 12 písm. b) zákona o azylu – č. l. 179 a násl.;
 - zpráva Amnesty International ze 7. 3. 2018 – č. l. 74;
 - prohlášení prof. Introvigneho z 22. 1. 2018 – anglické znění na č. l. 75 a násl., český překlad (převzatý z jiného řízení vedeného u krajského soudu) na č. l. 269 a násl.;
 - prohlášení prof. Introvigneho z 28. 2. 2019 – anglické znění na č. l. 145 a násl., český překlad na č. l. 198 a násl.;
 - vyjádření sboru Církve bratrské v Hradci Králové ze dne 24. 6. 2018 – č. l. 80;
 - dopis Mons. Václava Malého ze dne 5. 6. 2018 – č. l. 81;
 - zpráva veřejné ochránkyně práv – č. l. 86 a násl.;
 - celkem 5 internetových článků z webů Human Rights Without Frontiers (<https://hrwf.eu>) a Bitter Winter (<https://bitterwinter.org>) – původní anglické znění i český překlad na č. l. 206 a násl.;
 - rozhodnutí ESLP ze dne 26. 9. 2017, ve věci Y. L. proti Švýcarsku, stížnost č. 53110/16 (pozn. soudu – žalovaný nesprávně uvedl, že jde o rozsudek ze dne 19. 10. 2017) – český překlad na č. l. 40 a násl.;

- rozsudek švýcarského Spolkového správního soudu ze dne 30. 9. 2016 – český překlad na č. l. 49 a násl.;

35. Pověřený pracovník žalovaného k předmětným rozhodnutím, kterým byl udělen azyl čínským žadatelům, uvedl, že daní žadatelé měli v Číně odlišné potíže než žalobkyně. Ke zprávě Amnesty International konstatoval, že se netýká přímo žalobkyně, ale popisuje obecnou situaci v Číně. K prohlášení prof. Introvigneho z 22. 1. 2018 uvedl, že se týká členů Církve Všemohoucího Boha. Ke zprávě veřejné ochránkyně práv odkázal na dopis ministra vnitra z 1. 2. 2019, podle nějž ministr vzal zprávu na vědomí. Zástupkyně žalobkyně k těmto důkazům zopakovala to, co k nim uváděla již v jednotlivých písemných podáních.

36. Soud naopak neprovedl tyto účastníky navržené důkazy:

- zbývající správní rozhodnutí označená v žalobě, kterými žalovaný udělil azyl čínským žadatelům o mezinárodní ochranu – vzhledem k tomu, že sama žalobkyně posléze předložila dvě pozitivní rozhodnutí žalovaného o žádostech čínských křesťanů (kterými byl proveden důkaz), považoval soud za nadbytečné trvat na tom, aby mu žalovaný poskytl zbylá rozhodnutí, ostatně také žalobkyně uvedla, že postačí provedení důkazu těmito dvěma rozhodnutími;
- listina nadepsaná *Raoliang Town's Leading Group for Prevention and Handling of Cult Issues* (č. l. 30 a násl.) – důkaz se měl týkat toho, jakým způsobem čínská vláda zachází s neúspěšnými žadateli o azyl po jejich návratu domů, k dané otázce již soud provedl dostatek jiných důkazů, sama žalobkyně na tomto důkazu netrvala;
- články *Sixty Chinese Christians Apply for Political Asylum in Czech Republic* a *Tortured Chinese Christian testifies he asked God to make him a martyr* publikované na webech HuffPost a Christian Daily (žalobkyně na články pouze odkázala v žalobě) – také tyto důkazy žalobkyně navrhovala k prokázání zájmu čínské vlády o čínské žadatele o mezinárodní ochranu;
- zpráva nadepsaná „*19 Christians From The Church of Almighty God Arrested or Persecuted When Back to China*“ (č. l. 233 a násl.) – dle žalobkyně jde o další materiál popisující jednotlivé případy zatčení, uvěznění nebo zmizení navrácených žadatelů o azyl v Číně, soud neprovedl daný důkaz ze stejných důvodů jako výše zmiňované listiny a články;
- internetové články v anglickém a čínském jazyce, na které žalobkyně odkazuje ve svém vyjádření založeném na č. l. 79 (jedná se o vyjádření psané přímo žalobkyní, nikoliv její zástupkyní, do češtiny přeložené patrně přes google translator či jiný automatický překladač) – z vyjádření není zřejmé, co přesně žalobkyně hodlá těmito důkazy prokázat, během jednání k dotazu soudu nejprve obecně uvedla, že články obsahují také informace a fotografie dotýkající se přímo její rodiny, nicméně na následnou výzvu nebyla schopná specifikovat, v kterém konkrétním článku by takové bližší informace měly být obsaženy, posléze dodala, že články popisují, co se děje vyznavačům křesťanství v Číně; soud tedy důkazy neprovedl, neboť se nejeví, že by přinášely nové relevantní poznatky nad rámec toho, co je obsaženo v důkazech již provedených ve správním či soudním řízení (tj. v důkazech popisujících obecně postavení vyznavačů křesťanství či příslušníku domácích církví v Číně);
- rozsudek švýcarského Spolkového správního soudu ze dne 30. 6. 2016 (rozsudek předložený žalovaným pouze ve francouzském jazyce, založený na č. l. 56).

37. Pověřený pracovník žalovaného navíc při jednání předložil soudu český překlad výroční zprávy Human Rights Watch týkající se Číny z 18. 1. 2018 (dále jen „zpráva HWR 2018“), výroční zprávy Amnesty International o situaci v oblasti lidských práv v Číně z 22. 2. 2018 (dále jen „výroční zpráva Amnesty International 2018“), vybraných částí výroční zprávy Komise Spojených států amerických pro svobodu vyznání ve světě (USCIRF) týkající se Číny z května 2018 (dále jen „zpráva USCIRF 2018“). Uvedl, že žalovaný si tyto zprávy obstaral v reakci na v žalobě obsažená tvrzení o nových právních předpisech o náboženských záležitostech účinných v Číně od února roku 2018. Ze zpráv ocitoval pasáž týkající se těchto předpisů a konstatoval, že nepřináší nic nového ve vztahu k žalobkyni. Krajský soud jednání odročil, aby se žalobkyně mohla s těmito zprávami seznámit a případně na ně reagovat.
38. Žalobkyně dne 24. 6. 2019 zaslala soudu vyjádření, v němž uvedla, že ke zprávám předloženým žalovaným při jednání konaném dne 29. 5. 2019 nemá žádné připomínky. Tyto zprávy podporují její stanovisko. Dále zaslala soudu několik nově obstaraných důkazů.
39. Při jednání konaném dne 10. 7. 2019 soud konstatoval podstatný obsah následujících listin:
- rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 2. 2018, kterým byl žadatelce (státní příslušníci Čínské lidové republiky, pocházející z , hlásící se k církvi) udělen azyl podle § 12 písm. b) zákona o azylu – rozhodnutí je založeno na č. l. 308 a násl.;
 - překlad rozsudku čínského soudu proti obžalované W. X., který byl přílohou zprávy prof. Introvigneho ze dne 28. 2. 2019 – č. l. 333 a násl.;
 - zpráva HWR 2018 – č. l. 282 a násl.;
 - výroční zpráva Amnesty International 2018 – č. l. 291 a násl.;
 - zpráva USCIRF 2018 – č. l. 296 a násl.

Za nadbytečné považoval provedení důkazy závěrečným stanoviskem veřejné ochránkyně práv s návrhem opatření k nápravě ve věci neudělení mezinárodní ochrany ze dne 21. 6. 2019 (č. l. 335 a násl.).

40. Zástupkyně žalobkyně zdůraznila, že žadatelka, které žalovaný udělil azyl výše specifikovaným rozhodnutím, pocházela ze stejného města jako žalobkyně a hlásila se ke stejné církvi. Po rozeznání domácí bohoslužby byla zatčena, strávila půl měsíce ve vazbě a následně měsíc v převýchovném zařízení, kde jí „*vymývali mozek*“ a nutili ji zřeknout se víry v Boha. Z příběhu této žadatelky vyplývá, že nebezpečí zatčení a zařazení do převýchovného zařízení hrozí i žalobkyni, která nebyla před opuštěním Číny zatčena jen díky náhodě nebo štěstí. Vyvrací také tvrzení žalovaného, že církev patří mezi ostatní neregistrované skupiny působící v šedé zóně, které se mohou poklidně setkávat za tichého souhlasu místních správních orgánů. Dle výpovědi této žadatelky orgánům veřejné moci a školitelům v převýchovném zařízení vadilo nejen veřejné hlásání víry a scházení se k domácím bohoslužbám, ale již samotná víra v Boha, kterou se snažili nucenou převýchovou vymýtit. Zjednodušeně řečeno, kdo z žadatelů nebyl ve vlasti zatčen, „*má smůlu*“ a azyl nedostane, aniž by žalovaný přihlížel k pronásledování dalších žadatelů v této oblasti.

V. Posouzení věci krajským soudem

41. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního soudního řádu správního. Při posuzování věci měl ovšem na zřeteli také čl. 46 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“). Dané ustanovení procedurální směrnice zakotvuje povinnost členských států zajistit pro žadatele o mezinárodní ochranu účinný opravný prostředek. Dle odst. 3 uvedeného ustanovení pak lze za účinný opravný prostředek považovat pouze takový prostředek, který zabezpečuje *„úplné a ex nunc posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU“*. S ohledem na promeškání transpoziční lhůty ze strany českého zákonodárce se citované ustanovení procedurální směrnice vyznačuje (pro řízení zahájená na základě žádostí o mezinárodní ochranu podaných po 20. 7. 2015) vertikálním přímým účinkem a je povinností krajského soudu přihlížet v řízení i k případným novým skutečnostem, ačkoliv nemohly být žalovanému správnímu orgánu v době jeho rozhodování známy.
42. Podle § 12 zákona o azylu se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
43. Žalobkyně se domnívá, že v jejím případě jsou naplněny jak podmínky pro udělení azylu dle § 12 písm. a) zákona o azylu, tak azylu dle § 12 písm. b) téhož zákona.
44. Pokud jde o žalobkyní namítané **pronásledování za uplatňování politických práv a svobod** [§ 12 písm. a) zákona o azylu], žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že žalobkyně v průběhu správního řízení neuvedla nic, co by svědčilo o tom, že ve své vlasti vyvíjela činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, za kterou by byla azylově relevantním způsobem pronásledována. Krajský soud s tímto závěrem souhlasí. Žalobkyně výslovně uvedla, že nemá žádné politické přesvědčení a že nikdy nebyla členkou žádné politické strany či organizace. Neuváděla nic o tom, že by se jakkoliv politicky angažovala. Žalobkyně namítá, že byla pronásledována za uplatňování svobody projevu, práva vyhledávat a šířit informace a za uplatňování práva svobodně se shromažďovat a sdružovat. K tomu krajský soud uvádí, že setkávání několika osob v soukromých bytech za účelem praktikování víry nelze samo o sobě považovat za projev některého z politických práv zakotvených v druhém oddílu hlavy druhé Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Jednalo se o projev svobody náboženského vyznání (ve smyslu čl. 15 Listiny), která v systematice Listiny nespadá mezi tzv. politická práva. Svoboda náboženského vyznání samozřejmě zahrnuje i právo jednotlivce praktikovat své náboženství či víru ve společenství s dalšími osobami, setkávání se souvěrci však není bez dalšího aktivitou podřaditelnou pod realizaci svobody projevu (čl. 17), shromažďovacího práva (čl. 19), či sdružovacího práva (čl. 20 Listiny). V některých případech se politická aktivita může s praktikováním víry výrazně prolínat, za určitých okolností může dokonce i samo praktikování víry představovat zároveň nepřímý projev odporu vůči vládnoucímu režimu. V nyní posuzované věci však tomu tak zjevně nebylo (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2009, č. j. 5 Azs 7/2009 – 98). Předmětné žalobní námitky jsou tedy nedůvodné.

45. Jádrem žalobní argumentace nicméně směřuje k tomu, že žalobkyně má **odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství** [ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu]. Žalovaný při odůvodňování svého závěru, podle nějž žalobkyně nemá právo na udělení azylu dle uvedeného ustanovení, předně poukázal na skutečnost, že přicestovala do ČR v rámci organizované skupiny svých spoluobčanů, které však, s výjimkou své spolucestující, dříve neznala. Učinili tak na základě víza získaného za pomoci uvedení řady nepravdivých skutečností a doložení padělaných dokumentů na zastupitelském úřadu ČR v Pekingu. Žalobkyně uvedla nepravdivé informace rovněž cizinecké policii na mezinárodním letišti Václava Havla Praha, kde mohla okamžitě projevit svůj úmysl požádat o mezinárodní ochranu. Namísto toho v souladu se svým turistickým vízem prošla až na území ČR a o mezinárodní ochranu požádala až později, v přijímacím středisku Zastávka u Brna. O uvedení nepravdivých informací pro potřeby udělení turistického víza pak žalobkyně neinformovala správní orgán ani cizineckou policii z vlastního rozhodnutí a bezprostředně po zahájení řízení ve věci mezinárodní ochrany, ale až poté, co ji žalovaný konfrontoval s kopií její žádosti o udělení víza, obsahující řadu informací rozdílných od těch, které poskytla správnímu orgánu v řízení o mezinárodní ochraně. To vše dle žalovaného *„značně snižuje její věrohodnost i ve vztahu k jejím dalším tvrzením stran skutečných důvodů odchodu z vlasti, příchodu do ČR a požádání zde o mezinárodní ochranu“*.
46. Žalovaný je zároveň přesvědčen, že příjezd žalobkyně i ostatních *„jejích údajných souvěrců“* byl pečlivě organizovaný ze strany třetích osob, které za úplatu zajistily jak vydání víz, tak hromadný příjezd do ČR a následně i cestu k podání žádosti o mezinárodní ochranu v Zastávce u Brna. Žalovaný dále připomněl, že čínské orgány žalobkyni bez jakýchkoli problémů vydaly cestovní pas s biometrickými údaji pro potřeby jejího vycestování z vlasti, což má svědčit o *„naprostém nezájmu čínských státních orgánů o její osobu“*. Žalovaný poukázal také na to, že uvedená skupina čínských státních příslušníků přicestovala do ČR v relativně krátkém časovém období (od července 2015 do srpna 2016). Okamžitě po uplynutí 6 měsíců od zahájení řízení, tedy v nejkratší možné době, si pak všichni čínští žadatelé o mezinárodní ochranu požádali o pracovní povolení, našli si zaměstnání a víceméně v jednom okamžiku opustili příslušná pobytová střediska a přihlásili se k pobytu na privátních adresách. Žalobkyně ani ostatní její souvěrci současně neuvedli žádný bezprostřední důvod, proč vycestovali z Číny a přijeli do ČR právě v období, kdy tak učinili. Všechny tyto důvody dle žalovaného svědčí o tom, že důvody žalobkyně k odjezdu z vlasti byly zcela jiné, než tvrdí, a to *„s vysokou pravděpodobností důvody ekonomické, a ne útěk před údajným náboženským pronásledováním“*.
47. Žalovaný se nicméně (*„nad rámec uvedeného“*) zabýval také skutečností, zda lze žalobkyni považovat za příslušnici jí tvrzené náboženské menšiny v Číně. Dospěl přitom k závěru, že *„nelze zcela vyloučit“*, že žalobkyně je příslušnicí církve, neboť její výpovědi byly v tomto směru konzistentní a odpovídaly informacím, které by řadový příslušník církve mohl mít. A tak *„bez ohledu na skutečnost, že se správnímu orgánu nepodařilo získat konkrétní a objektivně ověřitelné informace o tomto konkrétním náboženském hnutí“*, považoval tvrzení žalobkyně v tomto bodě za *„dostatečná“*.
48. Následně žalovaný citoval z různých zpráv o zemi původu zabývajících se dodržováním svobody vyznání v Číně. Na jejich základě konstatoval, že členové náboženských menšin se v Číně *„obecně mohou stát terčem negativního jednání ze strany čínských státních orgánů“*.

či *bezpečnostních složek*“. Zároveň však zdůraznil, že každou žádost je třeba posoudit individuálně. Ve vztahu k žalobkyni pak uvedl, že ač byla dle svého sdělení příslušnicí církve řadu let, nikdy nebyla čínskými státními orgány zadržena, či dokonce vězněna. Nestala se ani terčem jakéhokoliv jiného negativního jednání čínských státních orgánů či bezpečnostních složek. Hovořila sice o tom, že se ji policie snažila zatknout či zadržet, ale přestože nedělala žádná speciální opatření (kromě změn adresy bydliště, a to většinou jen v rámci jednoho města a provincie), nikdy zadržena nebyla. Žalobkyně dokládala řadu materiálů pojednávajících obecně o zadržování členů křesťanských církví v Číně a zmiňovala incidenty týkající se jejich souvěrců, ona sama se ale terčem žádného podobného jednání ze strany čínských orgánů nikdy nestala. Podle žalovaného tak žalobkyně pouze využila znalostí o pronásledování příslušníků některých náboženských menšin v Číně, aby svými tvrzeními následně „*vygradovala svůj azylový příběh a vytvořila údajné obavy z návratu do vlasti*“. Žalobkyně tedy nebyla v zemi své státní příslušnosti pronásledována ve smyslu zákona o azylu a neuvedla ani žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že se tak stane v případě jejího návratu do vlasti.

49. Podle žalovaného dále žalobkyně mohla k řešení své situace využít možnosti vnitřního přesídlení v rámci Číny. Veškeré pátrání po žalobkyni se dle jejího tvrzení vztahovalo pouze na území. Nelze se tedy reálně domnívat, že by nemohla přesídlit do jiné oblasti či provincie. Žalovaný zároveň spatřuje určitý rozpor v tvrzeních žalobkyně. Na jednu stranu ji hledala pouze místní policie v rámci (a proto mohla bez problémů opustit zemi), na druhou stranu měly mít čínské orgány intenzivní zájem o její osobu.
50. Krajský soud k těmto závěrům žalovaného uvádí následující. Předně, žalovaný věnoval velkou pozornost okolnostem, za nichž žalobkyně vycestovala z Číny. Tyto okolnosti dle žalovaného značně snižují věrohodnost žalobkyně a svědčí o tom, že hlavním důvodem jejího odjezdu z vlasti nebyly obavy z náboženského pronásledování, ale ekonomické důvody (viz výše body 45-46). Krajský soud však nemohl pominout, že další čínští vyznavači křesťanství, o jejichž žádostech o mezinárodní ochranu žalovaný rozhodoval, vycestovali do České republiky za obdobných okolností, a to včetně těch žadatelů, kterým žalovaný nakonec udělil azyl (jak uvádí veřejná ochránkyně práv ve své zprávě a jak si krajský soud ověřil z několika rozhodnutí o udělení azylu čínským žadatelům, s nimiž měl možnost se seznámit). Jinak řečeno, zatímco v některých případech zmiňované skutečnosti mají dle žalovaného značně snižovat věrohodnost žadatele o mezinárodní ochranu, v jiných případech tytéž skutečnosti nebránily udělení azylu.
51. Nicméně i když krajský soud odhlédne od uvedené nekonzistentnosti v přístupu žalovaného, jeho hodnocení okolností, za nichž žalobkyně vycestovala z Číny, považuje v mnoha ohledech za zavádějící.
52. Žalobkyně sice přiznává, že jí k vycestování z Číny pomohl zprostředkovatel a že v žádosti o turistické vízum uvedla nepravdivé skutečnosti a doložila je falešnými dokumenty. Na radu zprostředkovatele totiž uvedla, že do ČR cestuje za turistikou, ačkoliv měla od počátku v úmyslu zde zůstat. Nepravdivé bylo také pracovní potvrzení a cestovní itinerář, které k žádosti přiložila. Bez toho by však, jak uvádí, vízum pro cestu do ČR neobdržela. Krajský soud v tomto přisvědčuje argumentaci žalobkyně. Z předložení padělaných dokladů či uvedení nepravdivých údajů, které žadatel o azyl použije za účelem získání možnosti vstoupit na území přijímajícího státu, nelze automaticky dovozovat jeho nevěrohodnost. Česká právní úprava neumožňuje udělení

víza za účelem vyhledání ochrany v ČR, krátkodobé schengenské vízum tak patrně pro žalobkyni představovalo jedinou možnost, jak zde z Číny legálně přicestovat. Zároveň je třeba uvést, že kdyby zastupitelský úřad měl pochybnosti ohledně jejího úmyslu vrátit se do Číny, předmětné vízum by žalobkyni pravděpodobně neudělil. Za těchto okolností nelze žalobkyni její výše popsany postup přičítat k tíži v nynějším řízení. Žalobkyně uvedla nepravdivé informace a předložila falešné doklady výhradně za účelem získání krátkodobého schengenského víza, tyto nepravdivé informace a doklady se nijak netýkají jejího azylového příběhu. Na posouzení věrohodnosti žalobkyně a jejího azylového příběhu tedy nemohou mít vliv.

53. V této souvislosti lze podpůrně odkázat také na čl. 31 odst. 1 Ženevské úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951 (dále jen „Ženevská úmluva“), podle nějž se smluvní státy zavazují, že *„nebudou stíhat pro nezákonný vstup nebo přítomnost takové uprchlíky, kteří přicházejí přímo z území, kde jejich život nebo svoboda byly ohroženy ve smyslu článku 1, vstoupí nebo jsou přítomni na jejich území bez povolení, za předpokladu, že se sami přihlásí bez prodlení úřadům a prokáží dobrý důvod pro svůj nezákonný vstup nebo přítomnost.“*
54. Krajský soud považuje za irelevantní rovněž skutečnost, že žalobkyně neinformovala žalovaného z vlastní iniciativy a při první možné příležitosti o nepravdivých údajích, které uvedla za účelem získání schengenského víza. Při podání žádosti o mezinárodní ochranu žadatel toliko poskytuje žalovanému základní údaje o své osobě a stručně uvádí důvody své žádosti o mezinárodní ochranu. Nebyl tedy důvod, aby žalobkyně na uvedení nepravdivých skutečností v žádosti o udělení víza v daný moment sama od sebe poukázala. Při následném pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu žalobkyně tuto skutečnost nijak nezapírala a k dotazu žalovaného vysvětlila, jakým způsobem postupovala při podání žádosti o předmětné vízum a z jakých důvodů tak učinila.
55. Ani skutečnost, že žalobkyně nepožádala o mezinárodní ochranu na mezinárodním letišti Václava Havla Praha, ale až v přijímacím středisku Zastávka u Brna, jí nelze přičítat k tíži. Zákon o azylu nestanoví povinnost podat žádost o mezinárodní ochranu ihned po vstupu na území České republiky. Podání žádosti s výrazným časovým odstupem po vstupu na území ČR bezpochyby představuje indicii svědčící o tom, že důvody podání žádosti se nemusejí shodovat s žadatelem udávanými důvody odchodu ze země původu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2006, č. j. 2 Azs 137/2005 – 51). Žalobkyně však přicestovala letecky do Prahy a již dne podala žádost o mezinárodní ochranu v přijímacím středisku. S přihlédnutím k tomu, že nemluví českým jazykem a že se ocitla v pro ni neznámém prostředí, nejde o nijak výrazný časový odstup.
56. Zavádějící je rovněž tvrzení žalovaného, podle nějž žalobkyně neuvedla žádný bezprostřední důvod, proč vycestovala z Číny právě v období, kdy tak učinila. Žalobkyně výslovně uvedla, že posledním impulzem, který ji přiměl opustit Čínu, byly události z konce roku 2015 (viz str. 12 pohovoru konaného dne 22. 11. 2016; pro podrobné vyličení zmíněných událostí, spočívajících v obklíčení setkání jejího sboru policí a v následném skrývání žalobkyně před policí, viz str. 8-9 téhož protokolu). Ostatně sám žalovaný v jiné části napadeného rozhodnutí (na str. 21) citoval z výroční zprávy China Aid Association z března 2016, podle níž všechny státní orgány právě v roce 2015 zesílily potlačování takzvaných „kultů“ a domácích církví. Nic nelogického tak krajský soud nevidí ani na tom, že žalobkyně bez problémů obdržela cestovní pas. V době, kdy o cestovní pas žádala, se policie přímo o ni ještě blíže nezajímala (viz

také rozsudek ze dne 4. 1. 2018, č. j. 10 Azs 254/2017- 40, v němž Nejvyšší správní soud konstatoval, že nelze bez dalšího tvrdit, že vydání cestovního dokladu orgánem k tomu příslušným automaticky vylučuje nebezpečí pronásledování žadatele ze strany státních orgánů).

57. Za nepodložené považuje krajský soud také tvrzení žalovaného o ekonomických důvodech odjezdu žalobkyně z vlasti. S jistotou lze tvrdit nanejvýše to, že žalobkyně přicestovala do ČR v rámci určitého migračního proudu čínských státních příslušníků a že tak učinila za pomoci zprostředkovatele. Z těchto skutečností však nijak nevyplývá, z jakého důvodu opustila Čínu. Závěr o tom, že její motivace k opuštění vlasti byla ekonomické povahy, je již ryze spekulativní. Navíc lze v této souvislosti opětovně poukázat na to, že žalovaný některým žadatelům, kteří přicestovali do ČR v rámci téhož migračního proudu, azyl naopak udělil. Ekonomického migranta z žalobkyně samozřejmě nečiní ani skutečnost, že si ihned po uplynutí 6 měsíců od zahájení řízení o mezinárodní ochraně požádala o pracovní povolení a našla si zaměstnání.
58. Žalovaný naopak přímo nezpochybnil věrohodnost samotného azylového příběhu žalobkyně. Neuvedl žádné konkrétní výhrady vůči vnitřní konzistentnosti tvrzení žalobkyně, nepoukázal na jejich nesoulad s informacemi o zemi původu atd. Povinností žalovaného tak bylo při hodnocení žádosti žalobkyně z její výpovědi vycházet (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 – 57, a ze dne 24. 7. 2008, č. j. 2 Azs 49/2008 – 83). Tedy důkladně provést test přiměřené pravděpodobnosti, užívaný pro zkoumání odůvodněnosti strachu z pronásledování podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Sám žalovaný totiž v obecné rovině připouští, že vyznavači křesťanství jsou v Číně mnohdy perzekuováni.
59. Žalovaný výslovně citoval například zprávu Human Rights Watch z 12. 1. 2017, podle níž čínská vláda klasifikuje mnoho náboženských skupin, které nejsou pod její kontrolou, jako „kulty zla“. Dále odkázal na zprávu Freedom House ze dne 27. 1. 2016, podle které Komunistická strana Číny přísně omezuje svobodu vyznání, všechny náboženské skupiny jsou povinny se registrovat a stát řídí jejich činnost, dohlíží na duchovenstvo atd. Některé skupiny, včetně určitých křesťanských sekt, jsou zakázány a jejich členové jsou pronásledováni, vězněni a mučeni. Ostatní neregistrované skupiny, včetně neoficiálních protestantských a římskokatolických kongregací, působí v právní „šedé zóně“. Některé jsou schopny se poklidně setkávat za tichého souhlasu místních správních orgánů, zatímco shromáždění jiných „domácích církví“ jsou přepadána a vykazována z jejich shromáždíšť. Žalovaný zmínil také zprávu Ministerstva zahraničních věcí USA o svobodě vyznání za rok 2015, podle které se v průběhu uvedeného roku objevovaly informace o tom, že státní orgány fyzicky týraly, zadržovaly, zatýkaly, mučily, odsuzovaly k trestům odnětí svobody nebo šikanovaly stoupence zaregistrovaných i nezaregistrovaných náboženských skupin za aktivity související s jejich náboženskou vírou.
60. Následně se však žalovaný při svém posouzení žádosti žalobkyně omezil v podstatě pouze na konstatování, že žalobkyně nikdy nebyla čínskými státními orgány zadržena, či dokonce vězněna. Tato skutečnost byla pro žalovaného zjevně dostačující k tomu, aby uzavřel, že žalobkyně nemá odůvodněný strach z pronásledování. Takové posouzení považuje krajský soud – s ohledem na výše citované poznatky plynoucí z žalovaným shromážděných zpráv o zemi původu – za nedostatečné.

61. Krajský soud v této souvislosti připomíná, že posuzování odůvodněnosti strachu z pronásledování má prospektivní povahu, je tedy třeba zkoumat potencialitu pronásledování v budoucnu, po případném návratu žadatele o mezinárodní ochranu do země původu. Při tom je využíván standard přiměřené pravděpodobnosti, což znamená, že tato možnost musí být reálná, nikoliv pouze hypotetická. Judikatura i doktrína pak dovozují, že k naplnění tohoto standardu může postačovat již existence méně než 50% pravděpodobnosti, že žadatel bude pronásledován [viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 – 82, ze dne 13. 8. 2010, č. j. 4 Azs 11/2010 – 112, a ze dne 31. 5. 2017, č. j. 5 Azs 62/2016 – 87; EASO: *Qualification for international protection (Directive 2011/95/EU) - A Judicial Analysis*, 2016, str. 82-83].
62. Skutečnost, že žadatel již byl v minulosti pronásledován nebo vystaven přímým hrozbám pronásledování, je významným ukazatelem odůvodněnosti jeho obav z pronásledování [srov. čl. 4 odst. 4 tzv. kvalifikační směrnice, tj. směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (přepřelované znění)]. Nejedná se však o jediný možný ukazatel. Existence odůvodněného strachu z pronásledování nemusí být nutně založena pouze na vlastní zkušenosti žadatele. Relevantní mohou být také zkušenosti jeho příbuzných, blízkých přátel, či (v případě pronásledování z náboženských důvodů) souvěrců [srov. EASO: *Qualification for international protection (Directive 2011/95/EU) - A Judicial Analysis*, 2016, str. 84].
63. Nutno dodat, že dle čl. 9 odst. 1 kvalifikační směrnice je pronásledováním jednání, které je „a) svou povahou nebo opakováním dostatečně závažné, aby představovalo vážné porušení základních lidských práv, zejména práv, od nichž se podle čl. 15 odst. 2 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nelze odchýlit, nebo b) souběhem různých opatření, včetně porušování lidských práv, který je dostatečně závažný k tomu, aby postihl jednotlivce způsobem podobným uvedenému v písm. a)“. Buď tedy určitý akt (případně jeho opakování) může být dostatečně závažný na to, aby představoval sám o sobě pronásledování, anebo může intenzity pronásledování dosáhnout souběh většího množství méně závažných opatření. V takovém případě se jedná, slovy Nejvyššího správního soudu, o pronásledování „na kumulativním základě“ (viz např. rozsudek ze dne 14. 6. 2012, č. j. 6 Azs 4/2012 – 67). K výkladu pojmu pronásledování, a to přímo ve vztahu k pronásledování z náboženských důvodů, lze odkázat také na rozsudek velkého senátu Soudního dvora Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“) ze dne 5. 9. 2012, ve spojených věcech C-71/11 a C-99/11, *Bundesrepublik Deutschland proti Y a Z*.
64. Žalovaný v napadeném rozhodnutí akcentoval, že žalobkyně nikdy nebyla čínskými státními orgány zadržena, zcela ale pominul, že žalobkyně poukazovala na zatčení její babičky a dalších členů jejich sboru. Uváděla také, že někteří její bratři a sestry byli odsouzeni k trestu odnětí svobody a mučení policií. Přímo žalobkyně byla dotčena toliko domovní prohlídkou či zásahem policie při shromáždění jejího sboru, což opravdu samo o sobě nestačí k závěru o tom, že již byla v minulosti pronásledována. Avšak ve spojitosti s jednáním, kterému byli vystaveni lidé z jejího blízkého okolí, by tyto skutečnosti případně mohly vést k závěru o přiměřené pravděpodobnosti toho, že v budoucnu bude také ona sama vystavena jednání představujícímu pronásledování [ať již pronásledování ve

smyslu čl. 9 odst. 1 písm. a), nebo přinejmenším pronásledování dle čl. 9 odst. 1 písm. b) kvalifikační směrnice].

65. Žalovaný měl takové hodnocení provést na podkladě adresných informací o zemi původu. Takto však nepostupoval. Žalovaný nejprve shrnul obecné poznatky vyplývající z různých zpráv zabývajících se dodržováním svobody vyznání v Číně. Následně provedl individuální posouzení žádosti žalobkyně, aniž by bylo zřejmé, zda (a případně jakým způsobem) z uvedených zpráv při tomto individuálním posouzení vlastně vychází. Z žalovaným shromážděných zpráv přitom vyplývá, že příslušníci některých křesťanských církví jsou v Číně tvrdě pronásledováni, zatímco činnost jiných církví je státními orgány tolerována. Velké rozdíly v přísnosti omezování náboženských svobod mají panovat také mezi jednotlivými čínskými regiony. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí ale není nijak zřejmé, jaké postavení má v tomto ohledu církev, zda je její činnost spíše tolerována, anebo zda jsou její příslušníci pronásledováni, případně v jaké míře.
66. Bez významu není také skutečnost, že žalovaný udělil azyl jiné čínské žadatelce, která se rovněž hlásí k církvi, a dokonce pochází stejně jako žalobkyně z města (viz důkaz zmiňovaný výše pod bodem 39). V jednom případě tedy žalovaný shledal, že příslušnice církve má odůvodnění strach z pronásledování, v jiném případě dospěl k opačnému závěru. Krajský soud si je samozřejmě vědom toho, že každý případ je třeba posuzovat individuálně a že skutkové okolnosti jednotlivých případů se mohou lišit. Nicméně uvedená skutečnost (udělení azylu jiné příslušnici církve) svědčí přinejmenším o tom, že i dle žalovaného je příslušnost k dané církvi rizikovým faktorem. Tím spíše měl žalovaný co nejdůkladněji vyhodnotit odůvodněnost strachu z pronásledování z důvodu náboženství v případě žalobkyně.
67. Tyto nedostatky napadeného rozhodnutí nemůže zhojit ani poukaz žalovaného na rozhodnutí švýcarského Spolkového správního soudu učiněný v průběhu soudního řízení (viz výše bod 21). Předně, žalovanému nic nebránilo obstarat si tato rozhodnutí již v průběhu správního řízení a vycházet z nich ve svém rozhodnutí, pokud je nyní považuje za relevantní pro posouzení věci (rozhodnutí švýcarského soudu jsou z roku 2016). Krajský soud se nicméně seznámil alespoň s rozhodnutím, které žalovaný předložil v českém překladu. V daném rozsudku Spolkového správního soudu se (s odkazem na švýcarskými orgány shromážděné zprávy o zemi původu) uvádí, že čínská vláda považuje určitá neregistrovaná křesťanská uskupení za „*zavrženíhodná kulturní společenství*“, jejichž přívrženci jsou vystaveni riziku pronásledování. Podle švýcarského soudu je nejasné, zda se uvedená skutečnost týká i společenství věřících (*patrně jde tedy o totéž společenství, které žalobkyně označuje jako církev – pozn. krajského soudu*). Informační zdroje o tomto společenství jsou totiž „*velmi skrovné*“. Švýcarský soud však nepovažoval za nutné se touto problematikou dále zabývat, neboť shledal rozpory v žadatelčině popisu důvodů k útěku a jí tvrzené příslušnosti ke zmíněnému náboženskému vyznání (viz body 6.2 až 6.4 citovaného rozsudku). Švýcarský soud tedy považoval azylový příběh žadatelky za nevěrohodný, čímž se jím posuzovaná věc liší od případu žalobkyně. Krajskému soud proto není zřejmé, co přesně žalovaný hodlal tímto rozsudkem prokázat.
68. Ke zprávám o zemi původu, které žalovaný předložil v průběhu soudního řízení (zpráva HWR 2018, výroční zpráva Amnesty International 2018, zpráva USCIRF 2018; viz výše bod 37), krajský soud uvádí, že tyto zprávy spíše ještě posilují pozici žalobkyně.

Potvrzují totiž, že dohled čínských státních orgánů nad věřícími se v důsledku vydání nových předpisů o náboženských záležitostech, které vstoupily v platnost k 1. 2. 2018, ještě zpřísnil.

69. Krajský soud dále shledal nepodloženým tvrzení žalovaného, podle něž žalobkyně mohla k řešení své situace využít možnost vnitřního přesídlení v rámci Číny. Možnost vnitrostátní ochrany (někdy se také hovoří o „vnitřním útěku“ nebo „vnitřním přesídlení“) je upravena v § 2 odst. 7 zákona o azylu a v čl. 8 kvalifikační směrnice. V případech, kdy je původcem pronásledování (případně vážné újmy) státní orgán, však aplikace tohoto konceptu zpravidla není na místě. V úvahu přichází spíše v případech, kdy je původcem pronásledování (vážné újmy) nestátní aktér, který působí pouze na části území státu [srov. EASO: *Qualification for international protection (Directive 2011/95/EU) - A Judicial Analysis*, 2016, str. 74]. Zároveň je potřeba, aby správní orgán řádně zdůvodnil, proč má za to, že jsou v daném případě splněny podmínky pro aplikaci uvedeného konceptu (ke kritériím, které by měl posuzovat, viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007 – 93, a ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009 – 74). Nic takového však žalovaný v napadeném rozhodnutí neučinil.
70. Krajský soud shrnuje, že žalovaný nedostatečně posoudil otázku, zda žalobkyně má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství. Krajský soud nicméně nijak nepředjímá odpověď na uvedenou otázku. Bude na žalovaném, aby důkladně (a v intencích výše shrnutých požadavků) zhodnotil, zda žalobkyně splňuje podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu.
71. Žalobkyně dále zpochybnila závěr žalovaného, podle něž v jejím případě není důvod ani k udělení **doplňkové ochrany**.
72. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR.
73. Žalobkyně zejména namítla, že v důsledku medializace pobytu čínských křesťanů v ČR jí v případě návratu do Číny hrozí nebezpečí vážné újmy ve formě mučení a nelidského či ponižujícího zacházení či trestání (v podrobnostech viz výše body 13-15).
74. Krajský soud k tomu předně uvádí, že podání několika desítek žádostí o mezinárodní ochranu čínskými vyznavači křesťanství v ČR před několika lety bylo skutečně široce medializováno (minimálně v českých médiích). Jedná se o obecně známou skutečnost, kterou není třeba nijak dokazovat. Krajský soud zároveň nemá žádné poznatky o tom, že by původcem této medializace byla žalobkyně či její zástupkyně, danou skutečnost tedy

nelze žalobkyni přičítat k tíži. Souhlasit lze také s úvahou žalobkyně, podle níž by v případě jejího návratu do Číny mohly čínské státní orgány nabýt podezření, že patřila mezi tyto žadatele, pokud by se zaměřily na skutečnost, že se vrací dlouho poté, co skončila platnost jejího turistického víza.

75. Klíčovou otázkou tak je, zda vůbec čínské státní orgány mají zájem blíže se zabývat danou záležitostí, případně zda by žalobkyni hrozil postih dosahující intenzity vážné újmy (ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu), pokud by čínské státní orgány zjistily, že v ČR žádala o mezinárodní ochranu. Krajský soud považuje posouzení uvedené otázky žalovaným za nedostatečné.
76. Předně nutno uvést, že žalovaný si neobstaral žádnou zprávu o zemi původu, která by se blíže zabývala otázkou, zda jsou neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu po svém návratu do Číny v nějakém vážnějším ohrožení. Naopak odmítl vycházet z informace MZV ČR ze dne 17. 6. 2015, č. j. 98863/2015-LPTP, vyjadřující se právě k situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do Číny. Z této stručné informace vyplývá, že někteří neúspěšní žadatelé patrně budou omezováni na svých právech (např. právo cestovat, nucené domácí vězení, existuje i možnost jejich „zmizení“). Uvedená informace přitom žalovanému bezpochyby musela být známa, neboť vznikla v reakci na jeho vlastní žádost, kterou adresoval Ministerstvu zahraničních věcí v souvislosti s řízením ve věci jiného čínského žadatele o mezinárodní ochranu. Žalobkyně navíc na tuto informaci v průběhu správního řízení poukazovala (informace je tak dokonce i založena ve správním spise). Žalovaný ji zhodnotil jako zastaralou, aniž by si však obstaral novější (a případně i podrobnější) zprávu k danému tématu.
77. Žalobkyně pak v průběhu soudního řízení předložila celou řadu dalších důkazů, kterými vyvracela tvrzení žalovaného, že neexistují indicie, které by naznačovaly problémy navrátilých se žadatelů o mezinárodní ochranu do Číny. Podle zprávy *Amnesty International* ze dne 7. 3. 2018 tak „Čína pečlivě monitoruje své občany, kteří jsou v zahraničí. Jako vlastizrádce bere ty, kteří v jiné zemi kritizují režim – třeba tím, že požádají o azyl (...) Fakt, že lidé žádají v zahraničí o azyl, bere čínská vláda jako důvod k obvinění z trestného činu nebo pokusu o něj.“ Prohlášení profesora náboženské sociologie Massima Introvigneho se věnují především situaci příslušníků Církve všemohoucího Boha, což je rovněž „domácí církev“ působící především v Číně. Podle jeho prohlášení z 22. 1. 2018 je „prakticky jisté“, že členové uvedené církve, kteří by se vrátili zpět do Číny ze zahraničí a byli by jako členové Církve všemohoucího Boha identifikováni, by byli zatčeni a uvězněni. Existuje také velmi silné riziko, že by byli mučeni nebo dokonce zabiti. V prohlášení prof. Introvigneho z 28. 2. 2019 je podrobně popsán konkrétní případ neúspěšné žadatelky (o mezinárodní ochranu žádala ve Švýcarsku), která byla po svém návratu do Číny zatčena a odsouzena ke třem a půl letům odnětí svobody a k peněžitému trestu, a to za spáchání trestného činu „maření výkonu státních zákonů tím, že působila v sektářské organizaci“ (dle přiloženého překladu rozsudku čínského soudu). Další případy příslušníků Církve všemohoucího Boha, kteří neúspěšně žádali o azyl a po svém návratu do Číny byli zatčeni a jinak perzekuováni, popisují také články z webů Human Rights Without Frontiers a Bitter Winter.
78. Žalovaný tak bude v dalším řízení povinen řádně provést test „reálného nebezpečí“ (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 – 82) a posoudit, zda žalobkyni (coby příslušnici církve, která v České republice požádala o mezinárodní ochranu) v případě návratu do Číny nehrozí nebezpečí vážné újmy ve

formě mučení a nelidského či ponižujícího zacházení či trestání. Toto posouzení musí vycházet z podkladů, které budou splňovat požadavky, jež na ně klade judikatura správních soudů (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 – 81).

79. Další žalobní námitky, převážně procesního charakteru, jsou nedůvodné. V namítaném překročení maximální přípustné délky správního řízení krajský soud nespatřuje vadu, která by mohla založit nezákonnost napadeného rozhodnutí. K poukazu žalobkyně na skutečnost, že jí nebylo doručeno rozhodnutí žalovaného v jejím mateřském jazyce, krajský soud uvádí, že považuje za přípustný postup žalovaného, který při předání rozhodnutí zajistil tlumočení jeho vybraných částí. Právo žalobkyně na spravedlivý proces tím nebylo dotčeno i s ohledem na skutečnost, že již v průběhu správního řízení byla zastoupena advokátkou znalou českého jazyka. Jak je patrné i z průběhu navazujícího soudního řízení, žalovaný ji uvedeným postupem zjevně nepřipravil o „účinnou možnost obrany“. Nedůvodná je také obecná námitka, podle níž bylo porozumění výpovědi žalobkyně ztíženo nepřesným tlumočením z čínského jazyka. Žalobkyně blíže nespecifikovala, v čem konkrétně měla spočívat namítaná nepřesnost tlumočení.

VI. Závěr a náklady řízení

80. Krajský soud z výše uvedených důvodů zrušil napadené rozhodnutí žalovaného a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku, je správní orgán v dalším řízení vázán. Žalovaný je zároveň povinen v dalším řízení zahrnout mezi podklady pro nové rozhodnutí důkazy, které byly provedeny v tomto soudním řízení (§ 78 odst. 1, 4, 5 a 6 s. ř. s.).
81. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně byla ve věci úspěšná, krajský soud jí proto přiznal náhradu následujících nákladů řízení:
- náklady právní služby poskytnuté zástupkyní žalobkyně za 5 úkonů po 3 100 Kč (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby, replika k vyjádření žalovaného a dvakrát účast na jednání), včetně paušální náhrady hotových výdajů po 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) a § 13 odst. 3 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], tj. 17 000 Kč;
 - náklady na překlad dokumentů z angličtiny pořízených zástupkyní žalobkyně (prohlášení prof. Introvigneho z 28. 2. 2019, 5 zpráv o zatčení, uvěznění nebo zmizení navrácených žadatelů o azyl), tj. 5 690 Kč;
 - náhrada jízdného zástupkyně žalobkyně z místa jejího sídla k soudu a zpět ve výši 356 Kč;
 - náhrada zástupkyně žalobkyně za promeškaný čas ve výši 2300 Kč (§ 14 odst. 1 a 3 advokátního tarifu).

Žalovaný je tedy povinen zaplatit žalobkyni náklady řízení ve výši 25 346 Kč, a to do deseti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám její zástupkyně.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 10. července 2019

Mgr. Tomáš Blažek v. r.
samosoudce